

El molí Patiràs

ONTINYENT A BOCAIRENT →
Molí Toribio · Molí Patiràs · Molí de Lluna (Ontinyent) · Molí Barranc de la Fos · Fàbrica dels Juliàns · Fàbrica-molí dels Beneytos · Molí de Pepe Juan · Molí-fàbrica del Primero · Molí de Lluna (Bocairent) · Els orígens del tèxtil
← BOCAIRENT A ONTINYENT

Val A les vostres esquenes teniu el conegut com a molí Patiràs almenys des de 1864, està constituït per dos edificis. Patiràs Vell, pròxim al llit del barranc, fou construït en 1829 a iniciativa de dos industrials d'Alcoi, José María Alcaraz i Diego Fernando Montañés Álvarez. Comptava amb tres altures, una roda de 29 pams valencians (1 pam=0,23 metres) i un salt de 33 pams valencians. Al 1839, va ser venut al bocairentí Martín Belda Calabuig, qui va alçar Patiràs Nou, amb el mateix tipus de maquinària que Patiràs Vell.

A finals del segle XIX, la propietat de Patiràs es trobava en mans de tres empresaris de Bocairent: Eduardo Juan Verdú, Manuel López Rovira i el seu fill Santiago López Alcaraz. S'ha constatat l'existència de maquinària de cardar i filar, perxes i batans.

Al 1901, la meitat de Patiràs Nou i Vell va ser comprada per la societat ontinyentina *Sobrinos de Rafael Segura*, empresa familiar que també compraria l'altra meitat en 1914. Posteriorment, en 1917, membres d'aquesta saga industrial, els Delgado de Molina, van constituir *Tortosa y Delgado* i feren servir les instal·lacions de Patiràs com a borrera. Durant la postguerra, Patiràs fou dedicat al llavat i blanqueig de matèries tèxtils. Finalment, va passar a mans de Miguel Penadés Montés fins als anys 60, quan va cessar la seua activitat. Actualment, de Patiràs Nou es conserven alguns murs i una caseta de pedra d'una planta.

LES DIFERENTS TIPOLOGIES DE MOLÍ

Al llarg del recorregut, trobem nombroses restes que tenen un comú denominador: són molins hidràulics. En aquest barranc en trobem de tres tipus: fariners, paperers i batans. Els molins hidràulics són edificacions que alberguen una maquinària que, accionada per la força de l'aigua, permetia la mòlta del gra (fariners) o la fabricació de paper (paperers). En el cas dels batans, el colpeig d'unes macs compactava les fibres tèxtils i es produïen així teixits.

Cas EL MOLINO DE PATIRÀS

A vuestras espaldas tenéis el conocido como molino Patiràs al menos desde 1864, está constituido por dos edificios. Patiràs Viejo, próximo al lecho del barranco, fue construido a iniciativa de dos industriales de Alcoy, José María Alcaraz y Diego Fernando Montañés Álvarez, en 1829. Contaba con tres alturas, una rueda de 29 palmos valencianos 1 palmo valenciano=0,23 metros) y un salto de 33 palmos valencianos. En 1839, fue vendido al bocairentino Martín Belda Calabuig, quien levantó Patiràs Nuevo, con el mismo tipo de maquinaria que Patiràs Viejo.

A finales del siglo XIX, la propiedad de Patiràs se encontraba en manos de tres empresarios de Bocairent: Eduardo Juan Verdú, Manuel López Rovira y su hijo Santiago López Alcaraz. Se ha constatado el funcionamiento de maquinaria de cardar e hilar, perchas y batanes.

En 1901, la mitad de Patiràs Nuevo y Viejo fue comprada por la sociedad ontinyentina *Sobrinos de Rafael Segura*, empresa familiar que también compraría la otra mitad en 1914. Posteriormente, en 1917, miembros de esta saga industrial, los Delgado de Molina, constituyeron *Tortosa y Delgado* e hicieron servir las instalaciones de Patiràs como borrera. Durante la postguerra, Patiràs fue dedicado al lavado y blanqueo de materias textiles. Finalmente, pasó a manos de Miguel Penadés Montés hasta los años 60, cuando cesó su actividad. Actualmente, de Patiràs Nuevo se conservan algunos muros y una casita de piedra de una planta.

LAS DIFERENTES TIPOLOGÍAS DE MOLINO

A lo largo del recorrido, encontramos numerosos restos que tienen un común denominador: son molinos hidráulicos. En este barranco los encontramos de tres tipos: harineros, papeleros y batanes. Los molinos hidráulicos son edificaciones que albergan una maquinaria que, accionada por la fuerza del agua, permitía la molienda del grano (harineros) o la fabricación de papel (papeleros). En el caso de los batanes, el golpeo de unas mazas compactaba las fibras textiles y se producían así tejidos.

Eng PATIRÀS MILL

Behind your back, you have the mill known as Patiràs at least since 1864. It is formed by two buildings. Old Patiràs, close to the riverbed, was built by José María Alcaraz and Diego Fernando Montañés Álvarez in 1829, both from Alcoy. It had three floors, a water wheel of 29 Valencian palms* and a waterfall of 33 Valencian palms. In 1839, it was sold to Martín Belda Calabuig, from Bocairent, who built New Patiràs with the same kind of machines as the old mill.

At the end of the 19th century, three entrepreneurs has the property of Patiràs: Eduardo Juan Verdú, Manuel López Rovira and his son Santiago López Alcaraz. In this moment, there were some machines for carding and spinning, and the facilities also worked as a fulling mill. In 1901, half of New and Old Patiràs was bought by a society from Ontinyent named *Sobrinos de Rafael Segura*, a family company that also bought the other half in 1914. Later, in 1917, members of this industrial family line, the Delgado de Molina, set up *Tortosa y Delgado* and used Patiràs facilities as a fulling mill. After the Spanish Civil War, Patiràs was devoted to fabric laundering and bleaching. Finally, Miguel Penadés Montés owned the mill until 1960 decade, when it was finally closed. Nowadays, New Patiràs still preserves some walls and a little stone house with one floor.

DIFFERENT TYPOLOGIES OF MILL

Throughout the walk, we find many rests that have a common denominator: they are water mills. In this ravine, there are three types: flour mills, paper mills and fulling mills. Water mills are buildings that contain machinery that, powered up by water, allowed grain milling (flour mills) or paper production (paper mills). In the case of fulling mills, textile fiber were compacted by the hitting of some tenderisers. Thus, clothes were made.

El molí Patiràs

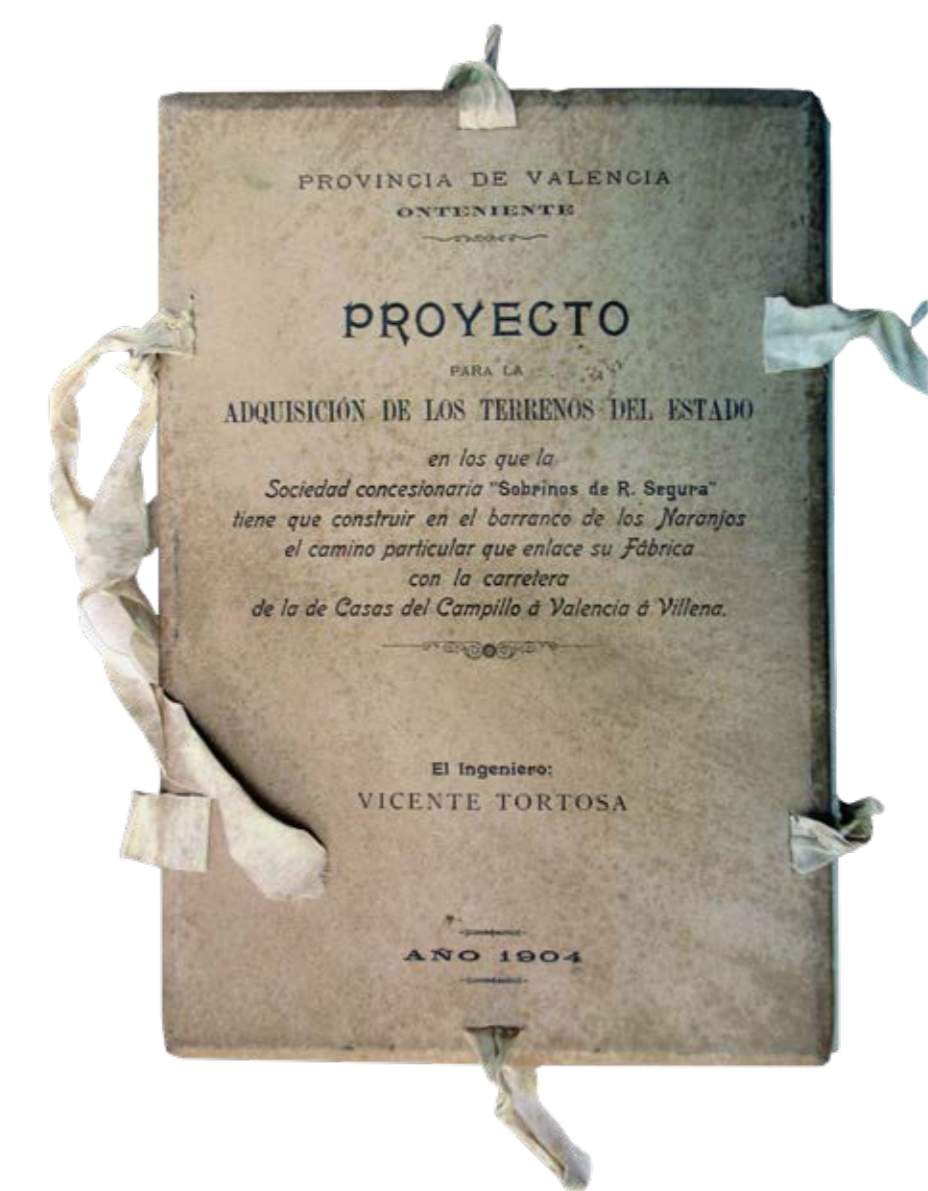
track ruta

Plano digitalizat
Plano digitalizado
Panoramic views

Wikiloc

Tasques de reconstrucció del molí de Patiràs Vell en temps de postguerra. [Foto extreta del llibre: *Las mantas, cobijo de un pueblo*]

Portada del projecte de reconcondicionament del camí entre la carretera i el molí Patiràs, a iniciativa de la societat *Sobrinos de Rafael Segura*. Any 1904. [Foto extreta del llibre: *Las mantas, cobijo de un pueblo*]

Patiràs Vell a l'esquerra i Patiràs Nou a la dreta durant el temps de postguerra. [Foto extreta del llibre: *Las mantas, cobijo de un pueblo*]

